

Gaiaren adimena

DIANA FRANCO

Bada teoria bat James Lovelock-ek planteaturikoa eta Lyn Margulis biologoak sustaturikoa: Gaiaren teoria. Teoria horrek dio bizitzak, bere forma anitzetan, pixkanaka-pixkanaka Lur planetaren baldintzak bizitzarako egokitu dituela: hala nola temperatura, oxigeno maila eta azidotasuna. Biotak (Lurreko bizitza multzoak) biosfera (bizitzarako egokia den eremua) bizitzarako berez erregulatzen den harreman sistema bilakatu du.

Adimen artifizialaz hitz egiten dugunean, askotan ohartu gabe honek sortzeko duen gaitasunaz ari gara. Aurretik dituen datuekin gauza berriak sortzeko gaitasunaz. Hainbatek harremana ikusten du Gaiaren hipotesiaren eta adimen artifizial sortzailearen artean. Izan ere, bi kasuetan, sistema batean ematen diren harremanek eta informazioak eraldaketa bat eragiten dute. Adimen artifizial sortzailearen kasuan, datu-multzo handietatik abiatuta eta sare neuronalen bidez, datu horiek harremantzeko gaitasunagatik eduki berriak sortzeko aukera ematen da. Aldiz, Gaiaren teorian, sortu baino, orekatu egiten da, bitzarako materiaren baldintzak orekatu. Eta orekatze horretan, ongizate horretan, bizitzak jarraitu dezake.

Adimena zer ote den pentsatzeko garaian gaude. Gure gizarteek eta hezkuntza sistemek adimen artifizial sortzaile baten antzera funtzionatzeko entrenatzen gaituztela iruditzen zait, Gaiaren adimenari, gure gorputzen adimenari, bizitzaren adimenari kasu handirik egin gabe; bizitzarako ongizatea zaintzea ahazten dugu, etengabeko sorkuntza baten bidean. ●

Le Penen ametsa, Macronen gauzapena

JENOFA BERHOKOIRIGOIN

Garaipen ideologikotzat" jo du eskuin muturreko RN alderdiko Marine Le Penek abenduaren 19an bozkaturiko Immigrazio Legea. Hein horretako testu bat ametsetan bai, baina errealitatean ez zuen irudikatzen. Le Penek berak errana da: "Hein horretako testurik ez nuen espero". Hain zuzen, herritarrak jatorriaren arabera mailakatzen dituen testu xenofobo bat pasa du Emmanuel Macronek, eskuinaren eta eskuin muturraren babesari esker -349 alde, 186 kontra eta 38 abstentzio-.

Harturiko neurrien artean dugu erregularizaturiko etorkintzako laguntza sozialen ukapena -bost urtez bizi beharko dira Frantzian etxebizitzarako, haurren zaintzarentzat edota osasunerako laguntzarik jaso gabe (bi urte eta erdi, lanean baldin badabil)-; jatorriz etorkinak direnen sabeletik sorturikoek herritartasuna ez dute orain arte bezala automatikoa eta 16 eta 18 urteen artean galdetu beharko diote administrazioari; etorkinen etorrera mugatzeko kuotak jarriko ditu Parlamentuak; papergabeen kanporaketak erraztuko eta beraz biderkatuko ditu; etorkinaren familia bertaratzeko baldintzak bortizki gogortu dituzte -18 hilabetetik 24 hilabetera pasa da eskaera aitzin Frantzian pasa beharreko epea; baliabide finantziarioak "egonkorrak, erregularrak eta nahikoak" ukan beharko ditu eskatzaileak, osasun aseguru beharko du eta bikoteak 21 urte baino gehiago ukan beharko ditu-.

Bistan da, horrek ez du Frantziako Gobernuak nahiko lukeen bezala etor-

kinen etorrera mugatuko, Frantziako legediaren eragina ttipi gelditzen delako norberaren errealitate geopolitiko edo ekonomiko jasangaitzaren ondoan. Etorriko dira eta harrera bortitza jasoko dute: kanporatua izateko aukera handiak, erregularizazioa lortzeko bide are dorpeagoa -ez errateko ezinezkoa-, eta eskuratuz gero, bigarren herritar gisa kontsideratuko ditu Frantziak.

1980ko hamarkadaz geroztik, immigrazioari buruzko hogeita lege baino gehiago bozkatu izan ditu Frantziako Parlamentuak. Ezkerra ala eskuina bosterean, aldeak egon dira bata eta bestearen artean, baina azken urteetan gogortu egin da tonua. Aldi honetan, ozka bat gorago egin du Macronek: nazio lehenetasunaren gauzapena eta eskubideen berdintasun unibertsalaren ukapena legezatu ditu. Sinpleki azaltzeko, 2023ko abenduaren 19az geroztik eskubideak ez daude guztientzat, herritartasuna edota erregularizazioa ukatea ez delako nahikoa eta norberaren jatorriak eragiten duelako.

Lurrikara eragin omen du bozketak Frantziako Gobernuan. Ez da egia. Macronek arras ongi zekien zertan zebilen. Bozketa asumitu ere du, ez omen dago ezer "ahalkegarrik" Immigrazio Legean. Legeak Konstituzioaren aurkako neurri batzuk dituela zioen Barne ministroak bozketa aitzin, baina ez zitzaion trabagarri. Badakite eta ez dute arazorik ikusten horretan. Eskuin muturrarekin eskuz esku ibiltze hori asumitzen bazuen Macronek, nonbait ofizializatu egin du Immigrazio Legearekin. ●